

СПОГОДБА
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
И
ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА БРАЗИЛИЯ
ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ

Република България

и

Федеративна република Бразилия,

наричани по-нататък „договарящи страни“, водени от желанието да уредят взаимоотношенията си в областта на социалната сигурност, се договарят, както следва:

ЧАСТ I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

1. За целите на тази спогодба:

- (а) терминът „гражданин“ означава лице с гражданство на една от договарящите страни;
- (б) терминът „законодателство“ означава закони, подзаконови актове и други разпоредби, които са в сила на цялата или на част от територията на една от договарящите страни и се отнасят за клоновете и схемите за социална сигурност, посочени в член 2;
- (в) терминът „компетентен орган“ означава министърът, министрите или други съответни органи, които отговарят за клоновете и схемите за социална сигурност на

цялата или на част от територията на всяка от договарящите страни;

(г) терминът „компетентна институция“ означава органът или институцията, които отговарят за прилагането на цялото или част от законодателството във всяка от договарящите страни;

(д) терминът „обезщетение“ означава всички обезщетения или пенсии, включително всички техни части, изплащани от публичните фондове, както и всички увеличения, преизчисления или допълнения, освен ако не е посочено друго в тази спогодба;

(е) терминът „пребиваване“ означава обичайно място на пребиваване на лицето, законно установен в една от договарящите страни;

(ж) терминът „престой“ означава временно пребиваване;

(з) терминът „осигурителен период“ означава:

- по отношение на България: осигурителен стаж, зачетен като такъв съгласно законодателството на България, а

- по отношение на Бразилия: период, за който са платени вноски или всеки друг равностоен период, считан за такъв по законодателството на Бразилия;

(и) терминът „бежанец“ има значението, дадено му в член 1 от Конвенцията за статута на бежанците, приета в Женева на 28 юли 1951 г. и в член 1, параграф 2 от Протокола за статута на бежанците от 31 януари 1967 г.;

(й) терминът „лице без гражданство“ има значението, дадено му в член 1 от Конвенцията за статута на лица без гражданство, подписана в Ню Йорк на 28 септември 1954 г.;

(к) изразът „членове на семейството“ се отнася до:

- по отношение на България - лицата, определени или признати като такива съгласно българското законодателство;

- по отношение на Бразилия: - зависимите лица както са определени съгласно бразилското законодателство;

2. Останалите термини и изрази, използвани в тази Спогодба, имат съответните значения, дадени им в законодателството на всяка договаряща страна.

Член 2

Материален обхват

1. Тази Спогодба се отнася до следното законодателство:

- по отношение на България: законодателството, уреждащо пенсийте от държавното обществено осигуряване:

(а) пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност в резултат на общо заболяване, трудова злополука и професионална болест;

(б) наследствени пенсии от всеки един от горепосочените видове;

- по отношение на Бразилия: законодателство, уреждащо общия режим на социалното осигуряване и режима за социално осигуряване на държавни служители, относно

осигурителните програми за пенсия за възраст, преживели лица и инвалидност.

2. При спазване на алинея 3 от този член, тази Спогодба се отнася също към всяко законодателство, което отменя, заменя, изменя, допълва или обединява законодателството, посочено в алинея 1 на този член.

3. Тази Спогодба не се отнася към законодателство, въвеждащо нова схема на социална сигурност.

Член 3

Персонален обхват

Тази Спогодба се прилага към всички лица, които са подчинени или са били подчинени на законодателството на едната или и на двете договарящи страни, както и към членовете на семейството или зависимите лица от тези лица и преживелите ги лица, доколкото техните права произтичат от правата на тези лица, по смисъла на приложимото законодателство на всяка договаряща страна.

Член 4

Еднакво третиране

1. Ако не е предвидено друго в тази Спогодба, следните лица имат, докато пребивават на територията на една от договарящите страни, същите права и задължения по законодателството на тази договаряща страна, както нейните собствени граждани:

- (а) гражданите на другата договаряща страна;
- (б) бежанци и лица без гражданство;
- (в) членове на семейството или зависими лица, и преживелите лица, на лицата, посочени в букви а) и б), независимо от тяхното гражданство, по отношение на правата, произтичащи от правата на тези лица.

Член 5

Износ на обезщетения

Предоставените обезщетения по законодателството на едната страна няма да бъдат намалявани, изменяни, отменяни, спирани или прекратявани само поради факта, че лицата, посочени в член 3 пребивават на територията на другата договаряща страна.

ЧАСТ II

ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 6

Общи правила

Ако не е предвидено друго в тази Спогодба:

- (а) наето лице, което работи на територията на една от договарящите страни, е подчинено по отношение на тази трудова заетост само на законодателството на тази договаряща страна;
- (б) самостоятелно заето лице, осъществяващо дейност на територията на една от договарящите страни, е подчинено на законодателството на тази договаряща страна, дори ако пребива на територията на другата договаряща страна;
- (в) държавните служители на една от договарящите страни и приравнените на тях лица са подчинени на законодателството на тази договаряща страна, в чиято администрация са наети.

Член 7

Изпратени лица

1. Лице, наето на територията на едната договаряща страна, което е изпратено от своя работодател на територията на другата договаряща страна, за да извърши там определена работа, докато продължава да бъде заето при същия работодател, продължава да се подчинява на законодателството на първата договаряща страна за периода на извършване на тази работа, все едно продължава да бъде трудово заето на територията на тази договаряща страна, при условие, че очакваната продължителност на работата не надвишава период от 24 месеца - изцяло или с прекъсване.

2. Лице, извършващо обичайно дейност като самостоятелно заето лице на територията на едната договаряща страна, което осъществява дейност на територията на другата договаряща страна, продължава да се подчинява на законодателството на първата договаряща страна, при условие, че очакваната продължителност на дейността не надвишава 24 месеца - изцяло или на части.

3. Лице, за което е било определено приложимото законодателство съгласно разпоредбите на алинея 1 или алинея 2 от този член, за общ период от 24 месеца, дори и с прекъсване, не могат да се приложат същите разпоредби преди да е изтекла една година от края на предходното изпращане.

Член 8

Персонал на предприятия за международен въздушен транспорт

1. Лице, което е член на летателния персонал на предприятие осъществяващо

международн превоз на пътници или товари, за своя или за чужда сметка, със седалище на територията на едната договаряща страна, се подчинява на законодателството на тази договаряща страна.

2. Когато предприятието по алинея 1 има клон или постоянно представителство на територията на договаряща страна, различна от тази, в която се намира неговото седалище, лице, наето в този клон или постоянно представителство, се подчинява на законодателството на договарящата страна, на чиято територия се намира клонът или постоянното представителство.

Член 9

Екипаж на кораб

1. Лице, наето на борда на кораб, който плава под флага на една от договарящите страни, се подчинява на законодателството на тази договаряща страна.
2. Лица, наети в служби за товарене, разтоварване, ремонт на кораби и пристанищна инспекция, се подчиняват на законите на договарящата страна, в която се намира пристанището, в което работят.

Член 10

Дипломатически представителства и консулства

1. Съгласно разпоредбите на Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г. и Виенската конвенция за консулските отношения от 24 април 1963 г., членовете на дипломатическите представителства и консулства, както и лицата, наети като персонал в частните домове на членовете на тези представителства и консулства, които са изпратени в приемашата държава, се подчиняват на законодателството на договарящата държава, която ги изпраща.
2. Лица, които са наети в една от договарящите страни и са наети на територията на другата договаряща страна да работят в дипломатическо представителство или консулство на първата страна, се подчиняват на законодателството на втората страна. Те могат да изберат да бъде прилагано законодателството на първата страна в срок от три месеца след началото на трудовата им дейност или след датата на влизане в сила на тази Спогодба.

Член 11

Изключения от разпоредбите на членове 6 – 10

Компетентните органи на двете договарящи страни могат да се договорят за изключения от разпоредбите на членове от 6 до 10 в интерес на лице или категория лица, при условие, че засегнатото лице или лица се подчиняват на законодателството на една от договарящите страни.

ЧАСТ III

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЕЗЩЕТЕНИЯТА

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 12

Самостоятелна пенсия

Ако заинтересованото лице отговаря на условията на законодателството на една от договарящите страни, без да се вземат предвид разпоредбите за сумиране на осигурителни периоди на другата договаряща страна, компетентната институция на първата договаряща страна изчислява обезщетението единствено въз основа на осигурителния период, придобит съгласно прилаганото от нея законодателство.

Член 13

Сумиране на осигурителни периоди

1. Ако съгласно законодателството на едната договаряща страна правото на обезщетение зависи от завършването на осигурителни периоди, компетентната институция на тази договаряща страна взема предвид, до необходимия размер, осигурителните периоди, придобити съгласно законодателството на другата договаряща страна, при условие, че тези периоди не съвпадат, все едно това са осигурителни периоди, завършени по законодателството на първата страна.
2. Ако съгласно законодателството на една от договарящите страни правото на обезщетение зависи от приложението на това законодателство към момента на възникване на риска за заинтересованото лице или при обезщетение на преживяло лице – за починалото лице, това условие се счита за изпълнено, ако заинтересованото лице или починалото лице, е било подчинено в този момент на законодателството на другата договаряща страна или, в случай, че това не е така, ако заинтересованото лице или преживялото лице може да поиска съответното обезщетение съгласно законодателството на другата договаряща страна.

Член 14

Отпускане на обезщетения

1. Ако дадено лице е било подчинено на законодателството на двете договарящи страни, институцията на всяка договаряща страна определя съгласно прилаганото от нея законодателство, дали са налице условията за придобиване право на обезщетение, като се вземат предвид, когато е необходимо, разпоредбите на член 13, ако периодите не съвпадат.

2. Ако заинтересованото лице не отговаря на условията, посочени в член 12, според законодателството на една от договарящите страни, вземайки предвид само разпоредбата на член 13, компетентната институция на тази договаряща страна изчислява обезщетението, както следва:

(а) компетентната институция изчислява теоретичния размер на обезщетението, дължимо, така, все едно че целият осигурителен период, придобит по законодателството на двете договарящи страни, е бил придобит само съгласно прилаганото от нея законодателство;

(б) след това компетентната институция изчислява действителния размер на обезщетението, дължимо от нея на заинтересованото лице, въз основа на теоретичния размер, изчислен съгласно разпоредбите на подточка (а) от тази алинея, за случая, и пропорционално на отношението между периода придобит съгласно прилаганото от нея законодателство преди възникването на риска и целия период, придобит съгласно законодателството на двете договарящи страни преди възникването на риска.

Член 15

Осигурителен период под една година

1. Независимо от разпоредбата на член 13, ако общият осигурителен период придобит по законодателството на едната договаряща страна, е по-малък от една година и ако въз основа единствено на този период не възниква никакво право на обезщетение съгласно това законодателство, институцията на съответната страна не е задължена да отпусне обезщетение за този период.

2. Осигурителният период по предходната алинея се взема предвид от институцията на другата договаряща страна за целите на прилагането на разпоредбата на член 13, все едно този осигурителен период е придобит по прилаганото от нея законодателство.

РАЗДЕЛ 2

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 16

Пенсии при специален режим съгласно българското законодателство

1. За целите на българското законодателство, когато правото на пенсия зависи от наличието на осигурителен период при осъществяване на дейност в специфичен режим или условия на труд, българската компетентна институция ще вземе предвид бразилските осигурителни периоди, придобити при аналогичен специфичен режим или, при липса на такъв режим, за същата професия или при същите условия на труд.

2. При представяне на периодите, посочени в предходната алинея на българската компетентна институция, тя ще сумира тези периоди без превръщане.

Член 17

Пенсия за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест

1. Ако лице заболее от професионална болест след упражняването на трудова дейност, която може да причини тази професионална болест, съгласно законодателството на двете договарящи страни, всяко обезщетение на което то има право, се отпуска изключително съгласно законодателството на последната от договарящите страни, чиито условия са изпълнени, като се вземат предвид, ако е уместно, разпоредбите на алинеи 2 и 3 от този член.
2. Ако съгласно законодателството на една от договарящите страни отпускането на обезщетение за професионална болест зависи от диагностицирането на въпросното заболяване първо по нейното законодателството, тези условия се считат за изпълнени, ако заболяването е било диагностицирано първо по законодателството на другата договаряща страна.
3. Ако съгласно законодателството на една от договарящите страни отпускането на обезщетение за професионално заболяване зависи, изрично или по подразбиране, от диагностицирането на въпросното заболяване в определен срок след прекратяването на последната трудова дейност, която може да причини такова заболяване, компетентната институция на тази договаряща страна, при удостоверяването на времето, през което е упражнявана въпросната трудова дейност на територията на другата договаряща страна, взема предвид, до необходимия размер, всички подобни трудови дейности, упражнявани съгласно законодателството на другата договаряща страна, все едно са упражнявани съгласно законодателството на първата договаряща страна.

Член 18

Периоди на осигуряване, завършени в трета страна

Ако лице не отговаря на условията за отпускане на обезщетение въз основа на завършените периоди съгласно законодателствата на двете страни, дори след сумиране на осигурителните периоди по член 13, преценката на правото на обезщетение на лицето се извършва след сумиране на тези периоди и осигурителните периоди, завършени съгласно законодателството на трети държави, с които една от двете договарящи страни е обвързана със спогодба за социална сигурност, която предвижда сумиране на осигурителните периоди, ако тези периоди не съвпадат.

Част 4

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 19

Административно сътрудничество

1. Компетентните органи на двете договарящи страни определят административните

мерки, необходими за прилагането на тази Спогодба с Административно споразумение и одобряване на съответните формуляри.

2. Компетентните органи на двете договарящи страни си съобщават взаимно при първа възможност цялата информация относно предприетите от тях мерки за прилагането на тази спогодба или относно промените в тяхното национално законодателство, доколкото тези промени засягат прилагането на тази Спогодба.
3. Компетентните органи на двете договарящи страни определят органи за връзка с цел улесняване прилагането на тази Спогодба.
4. Компетентните органи и институциите на двете договарящи страни се подпомагат взаимно по всички въпроси, свързани с прилагането на тази спогодба, все едно въпросът засяга прилагането на собственото им законодателство. Тази помощ е безплатна.
5. Ако лице, което пребивава или има престой на територията на една от договарящите страни, подаде заявление или получава обезщетение съгласно законодателството на другата договаряща страна и е необходима медицинска експертиза, компетентната институция или институцията по пребиваване или временно пребиваване на първата договаряща страна урежда този преглед ако е бил поискан от компетентната институция на втората договаряща страна.
6. Освен когато се изисква оповестяване съгласно законодателството на една от договарящите страни, информация за лице, изпратена на тази договаряща страна от другата договаряща страна, се счита съгласно и за целите на тази Спогодба за конфиденциална и се използва единствено с цел изпълнение на тази Спогодба и законодателството, за което тази Спогодба се прилага.

Член 20

Използване на официалните езици

1. За целите на прилагането на тази Спогодба органите и институциите на двете договарящи страни могат да общуват помежду си и с всички заинтересовани лица, независимо от тяхното пребиваване, непосредствено на официалните си езици.
2. Заявления или документи не могат да бъдат отхвърляни поради това, че са съставени на официалния език на другата договаряща страна.
3. Компетентните органи могат да предвидят изключения от предходните алинеи, които да бъдат посочени в Административното споразумение.

Член 21

Освобождаване от такси и легализация

1. Ако законодателството на една от договарящите страни предвижда всяко удостоверение или други документи, които се представят съгласно законодателството на тази договаряща страна, да бъде освобождавано, частично или изцяло, от всякакви такси, определени от правните разпоредби на договарящите страни, консулски или

административни такси, същото освобождаване се прилага към удостоверенията и документите, които се представят според законодателството на другата договаряща страна или съгласно тази спогодба.

2. Всички декларации, документи и удостоверения от всякакъв вид, които трябва да бъдат съставени за целите на тази спогодба, се освобождават от легализация от дипломатическите или консулските служби.

Член 22

Подаване на заявления или жалби

Всяко заявление или жалба, което следва за целите на законодателството на една от договарящите страни да е подадено в рамките на предписан срок до институция на тази договаряща страна, се смята за подадено до тази институция, ако е представено в същия срок в съответна институция на другата договаряща страна.

Член 23

Възстановяване на неправомерно извършени изплащания

Ако институцията на една от договарящите страни е платила на получател сума в повече от тази, на която той има право, тази институция може, при условията и доколкото това е допустимо съгласно прилаганото от нея законодателство, да поиска от институцията на другата договаряща страна, отговаряща за изплащането на обезщетението на това лице, да удържи надплатената сума от плащането, което извършила към него. Втората институция удържа сумата, доколкото това удържане е допустимо съгласно прилаганото от нея законодателство, все едно надплащането е било извършено от нея и превежда така удържаната сума на институцията – кредитор.

Член 24

Признаване на решения

Подлежащите на изпълнение решения, както и други изпълними документи, издадени от орган или институция в една от договарящите страни, свързани със социалната сигурност се признават на територията на другата договаряща страна.

Член 25

Валута на изплащане

1. Компетентната институция на Договаряща страна определя правото на обезщетения, съгласно своето законодателство и настоящата Спогодба във валутата на тази

Договаряща страна.

2. Изплащането на обезщетения, произтичащи от изпълнението на настоящата Спогодба, се осъществява пряко към бенефициентите на територията на другата Договаряща страна в свободно конвертируема валута, съгласно съответното законодателство.

Член 26

Уреждане на спорове

1. Компетентните органи на двете договарящи страни полагат всички разумни усилия да разрешат всеки спор по повод тълкуването или прилагането на тази спогодба.
2. Всеки спор, който не може да бъде решен по реда на предходната алинея, се урежда между страните по дипломатически път.

ЧАСТ V

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 27

Преходни разпоредби

1. Тази спогодба не поражда никакви права за никакви периоди преди влизането ѝ в сила.
2. Осигурителни периоди, придобити съгласно законодателството на една от договарящите страни преди влизането в сила на тази спогодба, се вземат предвид с цел определяне на правата, възникващи по силата на тази спогодба.
3. При спазване на алинея 1 от този член, права по настоящата спогодба могат да възникнат дори по отношение на осигурителен случай, възникнал преди влизането ѝ в сила.
4. Обезщетения, дължими единствено по силата на тази спогодба, се определят по заявление на заинтересованото лице и съгласно разпоредбите на тази спогодба, след влизането ѝ в сила.
5. Ако искането по алинея 4 се подава в срок от две години след влизането в сила на тази спогодба, правата, произтичащи от нейните разпоредбие , се придобиват, считано от тази дата, а разпоредбите на законодателството на една от договарящите страни, която води до загуба или ограничаване на права на заинтересованото лице не се използват срещу него.
6. Обезщетение, определено преди датата на влизане в сила на тази спогодба, не се преизчислява.

Член 28

Срок на действие и прекратяване на Спогодбата

1. Тази Спогодба е в сила за неограничен срок. Всяка от договарящите страни може да я денонсира от края на дадена календарна година с тримесечно писмено предизвестие до другата договаряща страна.
2. При прекратяване на този Спогодба придобитите по нея права се запазват.
3. Правата в процес на придобиване по отношение на периоди преди датата на прекратяването на спогодбата не се загубват поради прекратяването.

Член 29

Влизане в сила

1. Тази Спогодба влиза в сила на първия ден от третия месец след месеца, в който всяка страна е получила от другата страна писмено уведомление по дипломатически път, че втората страна е изпълнила всички изисквания за влизането на спогодбата в сила.
2. Тази спогодба може да се допълва по всяко време в писмена форма по взаимно съгласие на договарящите страни. Тези изменения влизат в сила след извършването на процедурите, описани в алинея 1 от този член.

Съставена в два екземпляра в Бразилия, на 1 ФЕВРУАРИ 2016г., на български, на португалски и английски език, като всички текстове имат еднаква сила. В случай на разлика в тълкуването, текстът на английския език има предимство.

За Република България

За Федеративна република Бразилия

ACORDO DE PREVIDÊNCIA SOCIAL ENTRE A REPÚBLICA DA BULGÁRIA E A REPÚBLICA FEDERATIVA DO BRASIL

A República da Bulgária,
e
A República Federativa do Brasil

doravante denominados como “Partes Contratantes”, imbuídos no desejo de regulamentar a relação entre os dois Estados na área de Previdência Social, acordam o seguinte:

PARTE I DISPOSIÇÕES GERAIS

Artigo 1 Definições

1. Para fins deste Acordo:
 - (a) o termo "nacional" significa uma pessoa da nacionalidade de uma das Partes Contratantes;
 - (b) o termo "legislação" significa quaisquer leis, regulamentos e outros atos legais que estejam vigentes em todo ou em parte do território de cada Parte Contratante e que se relacionem com os ramos e os regimes de previdência social especificados no Artigo 2;
 - (c) o termo "Autoridade Competente" significa o ministro, os ministros ou outra autoridade correspondente responsável pelo sistema e regimes de previdência social em todo ou em qualquer parte do território de cada Parte Contratante,
 - (d) o termo "Instituição Competente" significa o organismo ou a autoridade responsável por aplicar toda ou parte da legislação de cada Parte Contratante;
 - (e) o termo "benefício" significa quaisquer prestações ou pensões, incluindo todos componentes desta forma fornecidos a partir de recursos públicos, assim como todos os acréscimos, reavaliações, auxílios ou subsídios suplementares, salvo se de outro modo especificado neste Acordo;
 - (f) o termo "residência" significa a residência habitual legalmente estabelecida em cada Parte Contratante;
 - (g) o termo "estadia" significa residência temporária;

(h) o termo "período de seguro" significa:

- em relação à Bulgária: período de seguro considerado sob a legislação da Bulgária; e

- em relação ao Brasil: o tempo de contribuição ou qualquer período equivalente assim considerado sob a legislação do Brasil;

(i) o termo "refugiado" tem o significado atribuído a ele no artigo 1 da Convenção relativa ao Estatuto dos Refugiados, assinado em Genebra, em 28 de julho de 1951, e no parágrafo 2 do artigo 1 do Protocolo relativo ao Estatuto dos Refugiados de 31 de janeiro de 1967;

(j) o termo "apátrida" tem o significado atribuído a ele no artigo 1 da Convenção sobre o Estatuto dos Apátridas, assinada em Nova Iorque, em 28 de setembro 1954;

(k) o termo "membros de família":

- para a Bulgária: significa as pessoas definidas ou reconhecidas como tais pela legislação búlgara,

- para o Brasil: os dependentes, conforme definido na legislação brasileira;

2. Outros termos e expressões usadas neste Acordo terão os significados que foram respectivamente atribuídos a elas na legislação de cada Parte Contratante.

Artigo 2 Âmbito de aplicação material

1. Este Acordo será aplicado à seguinte legislação:

- Para o Brasil: a legislação que rege o Regime Geral de Previdência Social e os Regimes de Previdência Social dos Servidores Públicos Civis, no que se refere aos benefícios de aposentadoria por idade, pensão por morte e aposentadoria por invalidez;

- Para a Bulgária: a legislação que rege as pensões do Seguro Social Estatal:

a) pensões para períodos de seguro e idade, aposentadorias por invalidez em razão de doença geral, doença ocupacional e acidente de trabalho;

b) pensões das pessoas sobreviventes decorrentes de cada um dos benefícios acima referidos.

2. Sem prejuízo do disposto no parágrafo 3 deste Artigo, este Acordo também será aplicado à legislação que revoga, substitui, emenda, suplementa ou consolida a legislação especificada no parágrafo 1 deste Artigo.

3. Este Acordo não se aplica à legislação que introduza um novo regime de previdência social.

Artigo 3 **Âmbito de aplicação pessoal**

Este Acordo será aplicado a todas as pessoas que estão ou estiveram sujeitas à legislação de uma das ou de ambas as Partes Contratantes, assim como aos membros de família ou dependentes e sobreviventes de tais pessoas, desde que seus direitos se originem dessas mesmas pessoas, observada a legislação aplicável a cada Parte Contratante.

Artigo 4 **Igualdade de tratamento**

Para fins deste Acordo, salvo disposição contrária, enquanto estiverem residindo no território de uma das Partes Contratantes, as pessoas a seguir terão os mesmos direitos e as mesmas obrigações estabelecidas pela legislação daquela Parte Contratante para os seus nacionais:

- a) nacionais da outra Parte Contratante;
- b) refugiados e apátridas;
- c) membros de família ou dependentes e sobreviventes, independente de sua nacionalidade, das pessoas mencionadas nas alíneas (a) e (b) com relação aos direitos que derivam de tais pessoas.

Artigo 5 **Portabilidade de benefícios**

Os benefícios concedidos de acordo com a legislação de uma Parte Contratante não serão reduzidos, modificados, suspensos, cessados ou cancelados exclusivamente pelo fato de as pessoas mencionadas no Artigo 3 residirem no território da outra Parte Contratante.

PARTE II

LEGISLAÇÃO APLICÁVEL

Artigo 6

Normas gerais

Salvo disposição contrária neste Acordo:

- a) uma pessoa empregada no território de uma das Partes Contratantes deve, no que diz respeito a esse trabalho, estar submetido apenas à legislação desta Parte Contratante.
- b) uma pessoa que trabalha por conta própria e realiza seu trabalho no território de uma das Partes Contratantes está sujeita à legislação dessa Parte Contratante, mesmo que resida no território da outra Parte Contratante;
- c) funcionários públicos de uma das Partes Contratantes e pessoas consideradas como tal estão sujeitas à legislação da Parte Contratante cuja administração as emprega.

Artigo 7

Trabalhadores deslocados

1. Uma pessoa que estiver empregada no território de uma das Partes Contratantes e for enviada, por seu empregador, para o território da outra Parte Contratante para realizar determinado trabalho, manterá o vínculo empregatício remunerado com o mesmo empregador e permanecerá sujeita à legislação da primeira Parte Contratante, enquanto durar o trabalho, como se estivesse empregada no território daquela Parte Contratante, desde que a duração prevista do trabalho não exceda um período de 24 meses, mesmo que o período seja fracionado.
2. Uma pessoa que exercer habitualmente atividade por conta própria, no território de uma das Partes Contratantes, e que realizar um trabalho no território da outra Parte Contratante, deverá permanecer sujeita à legislação da primeira Parte Contratante, desde que a duração prevista do trabalho não exceda 24 meses, mesmo que o período seja fracionado.
3. Uma pessoa que tenha estado sujeita às disposições dos parágrafos 1 ou 2 deste Artigo por um período total de 24 meses, mesmo que o período seja fracionado, não estará sujeita novamente àquelas disposições, salvo se decorrido um ano desde o término do deslocamento anterior.

Artigo 8

Trabalhadores de empresas de transporte aéreo internacional

1. Uma pessoa que fizer parte da tripulação de uma empresa que realiza, por contratação, empreitada ou por conta própria, serviços de transporte internacional de

passageiros ou bens por meio aéreo, com sede no território de uma das Partes Contratantes, estará sujeita à legislação dessa Parte Contratante.

2. Quando a empresa mencionada no parágrafo 1 tiver uma filial ou representação permanente no território de uma Parte Contratante, que não é a mesma em que fica a sede, uma pessoa empregada por tal filial ou representação permanente estará sujeita à legislação da Parte Contratante a que pertence o território em que essa filial ou representação permanente está localizada.

Artigo 9 **Membros de tripulações de embarcações**

1. Uma pessoa empregada a bordo de uma embarcação que ostenta a bandeira de uma das Partes Contratantes estará sujeita à legislação dessa Parte Contratante.

2. Os trabalhadores empregados em serviço de carga, descarga, reparação de navios e vigilância no porto estão sujeitos à legislação da Parte Contratante a cujo território pertença o porto.

Artigo 10 **Missões diplomáticas e postos consulares**

1. Nos termos da Convenção de Viena sobre Relações Diplomáticas de 18 de abril de 1961 e da Convenção de Viena sobre Relações Consulares de 24 de abril de 1963, os membros de missões diplomáticas ou postos consulares de uma das Partes Contratantes, assim como as pessoas empregadas a serviço particular dos oficiais de tais missões ou postos, enviados ao Estado acreditado, estarão sujeitos à legislação do Estado acreditante.

2. As pessoas empregadas de uma das Partes Contratantes que são contratadas no território da outra Parte Contratante a serviço de uma missão diplomática ou de uma repartição consular da primeira Parte Contratante são seguradas sob a legislação da segunda Parte Contratante. Elas podem optar pela aplicação da legislação da primeira Parte Contratante no prazo de três meses a contar do início de sua atividade ou da data da entrada em vigor do presente Acordo.

Artigo 11 **Exceções às disposições dos artigos 6 a 10**

As Autoridades Competentes de ambas as Partes Contratantes podem acordar sobre exceções às disposições dos Artigos 6 a 10, no interesse de qualquer pessoa ou categoria de pessoas, desde que a pessoa ou pessoas afetadas estejam sujeitas à legislação de uma das Partes Contratantes.

PARTE III

DISPOSIÇÕES SOBRE BENEFÍCIOS

SEÇÃO 1

DISPOSIÇÕES GERAIS

Artigo 12

Benefício Independente

Quando a pessoa interessada satisfizer as condições de acordo com a legislação de uma das Partes Contratantes, sem considerar o acréscimo dos períodos de seguro da outra Parte Contratante, a Instituição Competente da primeira Parte Contratante calculará os benefícios apenas com base nos períodos cumpridos sob sua legislação.

Artigo 13

Totalização de períodos de seguro

1. Quando a legislação de uma das Partes Contratantes estabelecer que o direito ao benefício depende do cumprimento de períodos de seguro, a Instituição que aplica essa legislação levará em consideração, até a medida do necessário, os períodos de seguro cumpridos sob amparo da legislação da outra Parte Contratante, desde que não ocorra sobreposição, como se tais períodos tivessem sido cumpridos sob a legislação da primeira Parte Contratante.

2. Quando a legislação de uma das Partes Contratantes estabelecer que a concessão de benefícios depende de o interessado ou falecido, no caso de pensão por morte, estar sujeito à legislação no momento em que ocorreu a contingência, tal condição será considerada atendida se o interessado estiver sujeito, naquele momento, à legislação da outra Parte Contratante, ou se isso não ocorrer, o interessado ou sobrevivente puder exigir os benefícios correspondentes sob a legislação da outra Parte Contratante.

Artigo 14

Concessão de benefícios

1. Quando uma pessoa estiver sujeita à legislação de ambas as Partes Contratantes, a instituição de cada Parte Contratante determinará, de acordo com a legislação aplicável, se essa pessoa se qualifica para receber o benefício, levando em conta, quando adequado, o disposto no Artigo 13, desde que os períodos não se sobreponham.

2. Quando a pessoa interessada não satisfizer as condições especificadas no Artigo 12, de acordo com a legislação de uma das Partes Contratantes, levando em consideração apenas o disposto no Artigo 13, a Instituição Competente dessa Parte Contratante calculará o benefício da seguinte maneira:

- (a) a Instituição Competente calculará o valor teórico dos benefícios devidos, como se todos os períodos cumpridos sob amparo da legislação de ambas as Partes Contratantes tivessem sido cumpridos sob a legislação aplicada apenas por essa Instituição;
- (b) a Instituição Competente deverá, então, calcular o valor real do benefício devido à pessoa interessada, com base na quantia teórica calculada de acordo com o disposto na alínea "a" deste parágrafo, como apropriado, e de maneira proporcional à relação entre os períodos cumpridos antes do advento da contingência, sob a legislação aplicada por essa instituição, e o total de períodos cumpridos antes do advento da contingência, sob a legislação de ambas as Partes Contratantes.

Artigo 15 **Período de seguro menor que um ano**

1. Não obstante o disposto no Artigo 13, quando o total de períodos de seguro cumpridos de acordo com a legislação de uma Parte Contratante for menor do que um ano e quando, com base apenas nesses períodos, nenhum direito a benefício existir, sob a égide dessa legislação, a instituição da Parte Contratante em questão não será obrigada a conceder o benefício relacionado aos períodos mencionados.
2. Os períodos de seguro a que se refere o parágrafo anterior serão considerados pela instituição da outra Parte Contratante, para fins de aplicação do disposto no Artigo 13, como se tais períodos tivessem sido cumpridos sob sua legislação.

SEÇÃO 2 **DISPOSIÇÕES ESPECIAIS**

Artigo 16 **Benefícios sob regime especial conforme legislação búlgara**

1. Para os fins da legislação Búlgara quando a concessão de determinados benefícios depender do cumprimento de certo período em uma ocupação coberta por um regime especial, em uma ocupação ou em um emprego específico, a Instituição Competente da Bulgária levará em consideração os períodos de seguro brasileiros cumpridos sob um regime correspondente ou, na falta de tal regime, na mesma ocupação ou no mesmo emprego.
2. Os períodos descritos no parágrafo anterior serão informados à Instituição Competente da Bulgária, que os computará para fins de totalização sem conversão.

Artigo 17

Aposentadoria por invalidez decorrente de doenças ocupacionais

1. Quando uma pessoa contrair uma doença ocupacional, depois de iniciar uma atividade que possa acarretar tal doença, de acordo com a legislação de ambas as Partes Contratantes, qualquer benefício a que a pessoa possa ter direito será concedido exclusivamente sob a legislação da Parte Contratante em que as condições foram atendidas por último, observado, quando apropriado, o disposto nos parágrafos 2 e 3 deste Artigo.
2. Se a legislação de uma das Partes Contratantes estabelecer que a concessão de benefício por doenças ocupacionais depende da doença em questão ter sido diagnosticada segundo a legislação dessa Parte Contratante, tal condição será considerada totalmente cumprida se a doença for diagnosticada, pela primeira vez, segundo a legislação da outra Parte Contratante.
3. Se a legislação de uma das Partes Contratantes explícita ou implicitamente estabelecer que a concessão de benefícios por doenças ocupacionais depende de a doença em questão ter sido diagnosticada dentro de um período especificado após o término da última ocupação que poderia causar tal doença, a Instituição Competente dessa Parte Contratante, quando estiver determinando o tempo em que a ocupação em questão foi realizada no território da outra Parte Contratante, deverá, na medida do necessário, levar em consideração qualquer ocupação similar realizada sob a legislação da outra Parte, como se tivesse sido realizada de acordo com a legislação da primeira Parte Contratante.

Artigo 18

Períodos cumpridos em um Terceiro Estado

Se uma pessoa não é elegível a um benefício com base nos períodos de seguro completados no âmbito da legislação de ambas as Partes, mesmo após os períodos de seguro terem sido totalizados conforme disposto no Artigo 13, a elegibilidade daquela pessoa ao benefício poderá ser determinada totalizando esses períodos de seguro cumpridos sob a legislação de um terceiro Estado ao qual uma das Partes Contratantes esteja vinculada por um acordo de previdência social que garanta a totalização de períodos, desde que esses períodos não coincidam.

PARTE IV

DISPOSIÇÕES DIVERSAS

Artigo 19

Cooperação Administrativa

1. As autoridades competentes de ambas as Partes Contratantes determinarão as medidas administrativas necessárias para a aplicação deste Acordo por meio de um Ajuste Administrativo e aprovação dos respectivos formulários.
2. As autoridades competentes de ambas as Partes Contratantes comunicar-se-ão mutuamente, assim que possível, sobre medidas tomadas para a aplicação deste

Acordo ou sobre alterações em sua legislação nacional, quando tais alterações afetem a aplicação deste Acordo.

3. As autoridades competentes de ambas as Partes Contratantes designarão Organismos de Ligação com o objetivo de facilitar a implementação deste Acordo.

4. As autoridades e instituições competentes de ambas as Partes Contratantes assistir-se-ão mutuamente em qualquer assunto relacionado à aplicação deste Acordo, como se o assunto afetasse a aplicação da sua própria legislação. Essa assistência será gratuita.

5. Se uma pessoa que resida ou esteja no território da uma das Partes Contratantes tiver solicitado ou estiver recebendo benefício, de acordo com a legislação da outra Parte Contratante, e uma perícia médica for necessária, a Instituição Competente ou a instituição do local de residência permanente ou temporária da primeira Parte Contratante providenciará a perícia, se a Instituição Competente da segunda Parte Contratante assim solicitar.

6. A não ser que a divulgação seja exigida pela lei de uma das Partes Contratantes, toda informação sobre uma pessoa enviada para essa Parte Contratante pela outra Parte Contratante, por força e para os fins deste Acordo, será considerada sigilosa e será usada apenas para o propósito de implementação deste Acordo e da legislação a que este Acordo se aplica.

Artigo 20 **Uso de idiomas oficiais**

1. Para o propósito de aplicação deste Acordo, as autoridades e as instituições de ambas as Partes Contratantes podem se comunicar mutuamente e com outras pessoas interessadas, independentemente de seu local de residência, diretamente em seu idioma oficial.

2. Nenhuma solicitação ou documento será rejeitado por estar escrito em um idioma oficial da outra Parte Contratante.

3. As Autoridades Competentes poderão estabelecer exceções ao parágrafo anterior, no Ajuste Administrativo.

Artigo 21 **Isenção de taxas e autenticação**

1. Se a legislação de uma das Partes Contratantes estabelecer que determinado certificado ou outro documento enviado, com base na legislação dessa Parte Contratante, será total ou parcialmente isento de quaisquer tributos, obrigações legais, taxas consulares ou encargos administrativos, essa isenção aplicar-se-á a todo certificado ou outro tipo de documento que for enviado, de acordo com a legislação da outra Parte Contratante ou com base neste Acordo.

2. Todas as declarações, todos os documentos e todos os certificados de qualquer natureza que precisarem ser produzidos para os fins deste Acordo serão isentos de autenticação pelas autoridades diplomáticas ou consulares.

Artigo 22 Envio de uma solicitação ou um recurso

Toda solicitação ou todo recurso que deveria ter sido enviado a uma instituição de uma das Partes Contratantes, dentro de um período pré-estabelecido de tempo, para atender à legislação dessa Parte, será tratado como se tivesse sido enviado para tal instituição, se for enviado, dentro do mesmo período, para uma instituição correspondente da outra Parte Contratante.

Artigo 23 Compensação de pagamentos indevidos

Quando a instituição de uma das Partes Contratantes tiver pago a um beneficiário uma soma em excesso relacionada a seu direito, essa instituição pode, nas condições e dentro do permitido pela legislação aplicável, solicitar à instituição da outra Parte Contratante, responsável pelo pagamento do benefício àquele beneficiário, que deduza a quantia paga em excesso dos pagamentos feitos para ele. A última instituição deduzirá essa quantia, dentro do permitido para deduções na legislação aplicável, como se o pagamento em excesso tivesse sido feito por ela, e transferirá a quantia, então deduzida, para a instituição credora.

Artigo 24 Reconhecimento de decisões

Decisões e documentos executáveis emitidos por uma autoridade ou instituição de uma das Partes Contratantes, no âmbito da previdência social, serão reconhecidos no território da outra Parte Contratante.

Artigo 25 Moeda do pagamento

1. A Instituição Competente de uma Parte Contratante determinará o direito aos benefícios, estabelecidos em conformidade com sua própria legislação e com o presente Acordo, na moeda dessa Parte Contratante.

2. O pagamento dos benefícios resultantes da execução do Acordo será feito diretamente aos beneficiários no território da outra Parte Contratante e será realizado em moeda livremente conversível, observada a respectiva legislação.

Artigo 26 **Resolução de Controvérsias**

1. As Autoridades Competentes de ambas as Partes Contratantes realizarão todos os esforços razoáveis para resolver quaisquer controvérsias sobre a interpretação ou a aplicação deste Acordo.
2. Qualquer controvérsia que não puder ser resolvida conforme o parágrafo anterior será solucionada pelas Partes pela via diplomática.

PARTE V **DISPOSIÇÕES TRANSITÓRIAS E FINAIS**

Artigo 27 **Disposições Transitórias**

1. Este Acordo não conferirá direitos relativos a períodos anteriores à sua entrada em vigor.
2. Todos os períodos de seguro cumpridos sob a legislação de uma Parte Contratante, antes da entrada em vigor deste Acordo, serão considerados para o propósito de determinar os direitos decorrentes deste Acordo.
3. Sem prejuízo do disposto no parágrafo 1 deste Artigo, podem surgir, por força deste Acordo, direitos relacionados a uma contingência que tenha ocorrido antes da sua entrada em vigor.
4. Todos os benefícios devidos apenas em virtude deste Acordo serão analisados, a pedido da pessoa interessada e de acordo com as disposições do Acordo, com efeito, a partir da entrada em vigor deste Acordo.
5. Quando a solicitação a que se refere o parágrafo 4 deste Artigo for enviada dentro de dois anos a contar da entrada em vigor deste Acordo, os direitos originados pelas disposições deste Acordo serão adquiridos a partir dessa data, e as disposições da legislação de qualquer uma das Partes Contratantes que tratem de prescrição ou limitação dos direitos não deverão ser usadas contra a pessoa interessada.
6. Todo benefício determinado antes da data de entrada em vigor deste Acordo não será recalculado.

Artigo 28 **Vigência e Denúncia do Acordo**

1. Este Acordo permanecerá em vigor por tempo indeterminado. Qualquer uma das Partes pode denunciá-lo, ao fim de um ano civil, por meio de aviso prévio de três meses, por escrito, enviado a outra Parte Contratante.

2. No caso de denúncia deste Acordo, todos os direitos adquiridos por força de suas disposições serão mantidos.

3. Os direitos em processo de aquisição, relacionados a períodos anteriores à data em que a denúncia surtir efeito, não serão extintos em razão da denúncia.

Artigo 29 **Entrada em vigor**

1. Este Acordo entrará em vigor no primeiro dia do terceiro mês seguinte ao mês do recebimento da última notificação enviada por qualquer das Partes Contratantes informando a outra Parte, por escrito, por meio de canais diplomáticos, de que todos os procedimentos internos legais necessários para a entrada em vigor deste Acordo foram cumpridos.

2. Este Acordo poderá ser suplementado, a qualquer tempo, por escrito, pelo mútuo consentimento das Partes Contratantes. Tais alterações serão efetivadas após o cumprimento dos procedimentos determinados no Parágrafo 1 deste Artigo.

Feito em BRASÍLIA , em 1 DE FEVEREIRO DE 2016 , em duas vias originais, nos idiomas búlgaro, português e inglês, sendo todos os textos igualmente autênticos. Em caso de qualquer divergência de interpretação, o texto em inglês prevalecerá.

PELA REPÚBLICA DA BULGÁRIA

PELA REPÚBLICA FEDERATIVA
DO BRASIL

AGREEMENT BETWEEN
THE REPUBLIC OF BULGARIA
AND
THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL
ON SOCIAL SECURITY

The Republic of Bulgaria,

and

the Federative Republic of Brazil

hereinafter referred to as "the Contracting Parties", imbued with the desire to regulate their relationship on Social Security matters, agree as follows:

PART I
GENERAL PROVISIONS

Article 1

Definitions

1. For the purpose of this Agreement:

- (a) the term "national" means a person of the nationality of either Contracting Party;
- (b) the term "legislation" means any laws, regulations and other statutory instruments which are in force in the whole or in any part of the territory of each Contracting Party and which relate to the social security branches and schemes specified in Article 2;
- (c) the term "competent authority" means the minister, ministers or other corresponding authority responsible for the social security branches and schemes in the whole or in any

part of the territory of each Contracting Party,

(d) the term "competent institution" means the body or authority responsible for applying all or part of the legislation of each Contracting Party;

(e) the term "benefit" means all benefits or pensions including all components thereof provided out of public funds as well as all increases, revaluation, allowances or supplementary allowances, unless otherwise specified in this Agreement;

(f) the term "residence" means ordinary residence, legally established in each Contracting Party;

(g) the term "stay" means temporary residence;

(h) the term "period of insurance" means:

- As regards Bulgaria: period of insurance, considered as such under the legislation of Bulgaria; and

- As regards Brazil: the period of contributions or any equivalent periods, considered as such under the legislation of Brazil.

(i) the term "refugee" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention on the Status of Refugees, signed at Geneva on 28 July 1951, and in Article 1, paragraph 2, of the Protocol on the Status of Refugees of 31 January 1967;

(j) the term "stateless person" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention on the Status of Stateless Persons, signed at New York on 28 September 1954;

(k) the expression "family members" means:

- As regards Bulgaria: the people defined or recognized as such by the Bulgarian legislation;

- As regards Brazil: the dependents as defined under the Brazilian legislation.

2. Other terms and expressions which are used in this Agreement shall have the meanings respectively assigned to them in the legislation of each Contracting Party.

Article 2

Material scope

1. This Agreement shall apply to the following legislation:

- As regards Bulgaria: the legislation, governing the pensions from the state social insurance:

a) pension for periods of insurance and age; invalidity pensions because of general disease, occupational injury and occupational disease;

b) survivors' pensions resulting from any of the aforesaid kinds.

- As regards Brazil: the laws, governing the General Regime of Social Security and the Civil Servants Social Security Regimes regarding old age pension, survivors and invalidity insurance programs.

2. Subject to paragraph 3 of this Article, this Agreement shall also apply to any legislation which supersedes, replaces, amends, supplements or consolidates the legislation specified in paragraph 1 in this Article.

3. This Agreement does not apply to legislation introducing a new scheme of social security.

Article 3

Personal scope

This Agreement shall apply to all persons who are or have been subject to the legislation of one or both of the Contracting Parties, as well as members of family or dependents and survivors of such persons insofar as their rights derive from those persons, subject to the applicable legislation of each Contracting Party.

Article 4

Equal treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, the following persons shall, while residing in the territory of either Contracting Party, have the same rights and obligations under the legislation of that Contracting Party as its own nationals:

- (a) nationals of the other Contracting Party;
- (b) refugees and stateless persons;
- (c) members of the family or dependents, and survivors, irrespective of their nationality, of the persons mentioned in subparagraphs (a) and (b) with regard to rights which derive from such persons.

Article 5

Export of benefits

The benefits granted under the legislation of one Contracting Party shall not be reduced, modified, suspended, ceased or canceled, exclusively due to the fact that the persons, mentioned in Article 3, reside in the territory of the other Contracting Party.

PART II

APPLICABLE LEGISLATION

Article 6

General rules

Unless otherwise provided in this Agreement:

- (a) an employed person who works within the territory of one of the Contracting Parties shall, with respect to that employment, be subject only to the legislation of that Contracting Party;
- (b) a self-employed person who follows his occupation in the territory of either Contracting Party shall be subject to the legislation of that Contracting Party, even if he resides in the territory of the other Contracting Party;
- (c) civil servants of either Contracting Party and persons deemed as such shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose administration they are employed.

Article 7

Detached workers

1. A person who is employed in the territory of either Contracting Party and who is detached by his employer to the territory of the other Contracting Party to perform certain work there whilst staying in paid employment with the same employer, shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting Party for the duration of that work as if he were still employed in the territory of that Contracting Party, provided that the anticipated duration of the work does not exceed a period of 24 months even if the period is in fractions.
2. A person who is normally self-employed in the territory of either Contracting Party and who performs work in the territory of the other Contracting Party shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting Party, provided that the anticipated duration of the work does not exceed 24 months, even if the period is in fractions.
3. A person who was already subject to the provisions of paragraphs 1 or 2 of this Article for a total period of 24 months, even if the period is in fractions, shall not be subject again to those provisions, unless one year has elapsed since the end of the preceding detachment.

Article 8

Personnel of international air transport companies

1. A person, who is a member of flying personnel of a company, which, for hire or reward or on its own account, operates international air transport services for passengers or goods and has its registered office in the territory of either Contracting Party, shall be subject to the legislation of that Contracting Party.
2. Where the company in paragraph 1 has a branch or permanent representation in the territory of a Contracting Party other than that in which it has its registered office, a person who is employed by such branch or permanent representation shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory such branch or permanent representation is situated.

Article 9

Crew members on vessels

1. A person who is employed on board a vessel flying the flag of either Contracting Party shall be subject to the legislation of that Contracting Party.
2. Workers employed on loading, unloading, ship repairing and port monitoring services shall be subject to the laws of the Contracting Party where their working port is located.

Article 10

Diplomatic missions and consular posts

1. According to the Vienna Convention on Diplomatic Relations of April 18, 1961 and the Vienna Convention on Consular Relations of April 24, 1963, members of diplomatic

missions or consular posts of either Contracting Party as well as persons employed in the private service of officials of such missions or posts, who are posted to the receiving State, shall be subject to the legislation of the sending State.

2. Persons employed by one of the Contracting Parties that are hired on the territory of the other Contracting Party to work on a diplomatic mission or a consular post of the first Contracting Party are subject to the legislation of the second Contracting Party. They may choose to apply the legislation of the first Contracting Party within three months from the beginning of their work activity or from the date of entry into force of this Agreement.

Article 11

Exceptions to the provisions of Articles 6 to 10

The competent authorities of the two Contracting Parties may agree on exceptions to the provisions of Articles 6 to 10 in the interest of any person or category of persons, provided that the affected person or persons are subject to the legislation of either Contracting Party.

PART III

PROVISIONS CONCERNING BENEFITS

SECTION 1

GENERAL PROVISIONS

Article 12

Independent benefit

Where the person concerned satisfies the conditions under the legislation of either of the Contracting Parties without regard to the provisions of totalization of insurance periods of the other Contracting Party, the competent institution of the first Contracting Party shall calculate the benefits solely on the basis of the periods completed under the legislation it applies.

Article 13

Totalization of periods of insurance

1. Where the legislation of either Contracting Party makes entitlement to benefits conditional upon the completion of periods of insurance, the competent institution of that Contracting Party shall take account, to the extent necessary, of periods of insurance completed under the legislation of the other Contracting Party, in so far as they do not overlap, as if they were periods of insurance completed under the legislation of the first Contracting Party.
2. Where the legislation of either Contracting Party makes the granting of benefits conditional on the person concerned or, in the case of survivors' benefits on the deceased, having been subject to that legislation at the time at which the contingency arose, such condition shall be deemed to be fulfilled if the person concerned or the deceased, as appropriate, was subject at that time to the legislation of the other Contracting Party or,

failing that, if the person concerned or the survivor can claim corresponding benefits under the legislation of the other Contracting Party.

Article 14

Award of benefits

1. Where a person has been subject to the legislation of both Contracting Parties, the institution of each Contracting Party shall determine, in accordance with the legislation it applies, whether such person qualify for benefit, having regard, where appropriate, to the provisions of Article 13, whether the periods do not overlap.
2. Where the person concerned does not satisfy the conditions specified in Article 12 under the legislation of either Contracting Party, regard being had only to the provisions of Article 13, the competent institution of this Contracting Party shall calculate the benefit as follows:
 - (a) the competent institution shall calculate the theoretical amount of benefits payable as if all the periods completed under the legislation of both Contracting Parties had been completed solely under the legislation which that institution applies;
 - (b) the competent institution shall then calculate the actual amount of benefit payable by it to the person concerned on the basis of the theoretical amount calculated in accordance with the provisions of sub-paragraph (a) of this paragraph, as appropriate, and in proportion to the relationship between the periods completed before the contingency arose under the legislation it applies and the total of the periods completed before the contingency arose under the legislation of both Contracting Parties.

Article 15

Period of insurance of less than one year

1. Notwithstanding the provisions of Article 13, where the total duration of the periods of insurance completed under the legislation of a Contracting Party is less than one year and where, on the basis solely of those periods, no right to benefit exists under that legislation, the institution of the Contracting Party concerned shall not be bound to grant benefit in respect of the said periods.
2. The periods of insurance referred to in the preceding paragraph shall be taken into account by the institution of the other Contracting Party for the purpose of applying the provisions of Article 13, as if those periods had been completed under the legislation it applies.

SECTION 2

SPECIAL PROVISIONS

Article 16

Pensions under special regime according to the Bulgarian legislation

1. For the purposes of the Bulgarian legislation where the granting of certain benefits is conditional upon the completion of a certain period in an occupation covered by a special regime or in a specified occupation or employment, the competent institution of Bulgaria shall take into account Brazilian periods of insurance completed under a corresponding

regime or, in the absence of such a regime, in the same occupation or in the same employment.

2. The periods, appointed in the previous paragraph, shall be presented to the Bulgarian competent institution, which shall calculate these periods for the purposes of totalization without conversion.

Article 17

Pensions for invalidity due to occupational diseases

1. Where a person contracts an occupational disease after engaging in an occupation liable to cause that disease under the legislation of both Contracting Parties, any benefit to which he may be entitled shall be awarded exclusively under the legislation of the last of those Contracting Parties whose conditions are satisfied, regard being had, where appropriate, to the provision of paragraphs 2 and 3 of this Article.

2. If the legislation of either Contracting Party makes the granting of benefits for occupational diseases conditional upon the disease in question being first diagnosed according to the legislation of this Contracting Party, that conditions shall be deemed to have been fulfilled if the disease was first diagnosed according to the legislation of the other Contracting Party.

3. If the legislation of either Contracting Party explicitly or implicitly makes the granting of benefits for occupational diseases conditional upon the disease in question being diagnosed within a specified period after the termination of the last occupation liable to cause such a disease, the competent institution of that Contracting Party, when ascertaining the time at which the occupation in question was carried on in the territory of the other Contracting Party shall, to the extent necessary, take account of any similar occupation engaged in under the legislation of the other Contracting Party as if it had been engaged in under the legislation of the first Contracting Party.

Article 18

Periods of insurance completed in a Third State

If a person is not eligible for a benefit on a basis of the periods of insurance completed under the legislation of both Parties, even after the periods of insurance have been totalized as provided in Article 13, the eligibility of that person for that benefit shall be determined by totalizing those periods and periods of insurance completed under the legislation of a Third State with which either Contracting Party is bound by a social security agreement which guarantees the totalization of periods, provided those periods do not coincide.

PART IV

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 19

Administrative co-operation

1. The competent authorities of both Contracting Parties shall determine the administrative

measures necessary for the application of this Agreement by signing an Administrative agreement and approving of the corresponding forms.

2. The competent authorities of both Contracting Parties shall communicate to each other, as soon as possible, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their national legislation in so far as these changes affect the application of this Agreement.

3. The competent authorities of both Contracting Parties shall designate liaison bodies for the purpose of facilitating the implementation of this Agreement.

4. The competent authorities and institutions of the two Contracting Parties shall assist one another on any matter relating to the application of this Agreement as if the matter affected the application of their own legislation. Such assistance shall be free of charge.

5. If a person that resides or stays in the territory of either Contracting Party has claimed, or is receiving, benefit under the legislation of the other Contracting Party and a medical expertise is necessary, the competent institution or the institution of the place of residence or of temporary residence of the first Contracting Party shall arrange for such expertise if the competent institution of the latter Contracting Party so requests.

6. Unless disclosure is required under the legislation of either Contracting Party, any information about an individual which is sent to that Contracting Party by the other Contracting Party in accordance with, and for the purposes of, this Agreement shall be deemed confidential and be used only for the purpose of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

Article 20

Use of official languages

1. For the purposes of the application of this Agreement, the authorities and the institutions of the two Contracting Parties may communicate with one another and with any interested persons, whatever their place of residence, directly in their official languages.

2. No claim or document shall be rejected on the ground that it is written in an official language of the other Contracting Party.

3. The competent institutions may provide exceptions from the previous paragraphs in the Administrative agreement.

Article 21

Exemption from charges and authentication

1. If the legislation of either Contracting Party provides that any certificate or other document which is submitted under the legislation of that Contracting Party shall be exempt, either wholly or partly, from any taxes, legal dues, consular fees or administrative charges, such exemption shall apply to any certificate or other document which is submitted under the legislation of the other Contracting Party or in accordance with this Agreement.

2. All statements, documents and certificates of any kind required to be produced for the purposes of this Agreement shall be exempt from authentication by diplomatic or consular authorities.

Article 22

Submission of a claim or appeal

Any claim or appeal which should, for the purposes of the legislation of either Contracting Party, have been submitted within a prescribed period to an institution of that Contracting Party shall be treated as if it had been submitted to that institution if it is submitted within the same period to a corresponding institution of the other Contracting Party.

Article 23

Recovery of undue payments

Where the institution of either Contracting Party has paid to a beneficiary a sum in excess of his entitlement, that institution may, on the conditions and to the extent permissible under the legislation it applies, request the institution of the other Contracting Party responsible for the payment of benefit to that person to deduct the amount overpaid from the payments it is making to him. The latter institution shall deduct that amount to the extent to which such deduction is permissible under the legislation it applies, as if the overpayment had been made by it, and shall transfer the amount so deducted to the creditor institution.

Article 24

Recognition of decisions

Enforceable decisions of either Contracting Party as well as enforceable documents issued by an authority or institution of either Contracting Party, in respect of social security shall be recognized in the territory of the other Contracting Party.

Article 25

Currency of payment

1. The Competent institution of a Contracting Party shall determine the right to benefits established in accordance with its own legislation and the Agreement in the currency of that Contracting Party.
2. The payment of benefits resulting from the execution of this agreement shall be made directly to beneficiaries in the territory of the other Contracting Party, and shall be performed in freely convertible currency, according to the relevant legislation.

Article 26

Resolution of disputes

1. The Competent authorities of both Contracting Parties shall make all reasonable efforts to resolve any dispute about the interpretation or application of this agreement.
2. Any dispute that could not be resolved as established on the paragraph above shall be settled between the Parties through diplomatic channels.

PART V
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 27

Transitional provisions

1. This Agreement shall confer no rights for any period before its entry into force.
2. All periods of insurance completed under the legislation of a Contracting Party before the entry into force of this Agreement shall be taken into account for the purpose of determining rights arising from this Agreement.
3. Subject to paragraph 1 of this Article, rights may arise under this Agreement even in respect of a contingency which arose before its entry into force.
4. Any benefits due only by virtue of this Agreement shall be determined, at the request of the person concerned and in accordance with the provisions of this Agreement, with effect from the entry into force of this Agreement.
5. Where the request referred to in paragraph 4 of this Article is submitted within two years of the entry into force of this Agreement, the rights arising in accordance with the provisions of this Agreement shall be acquired as from that date, and those provisions of the legislation of either Contracting Party concerning the prescription or limitation of rights shall not be invoked against the person concerned.
6. Any benefit which has been determined before the date of entry into force of this Agreement shall not be recalculated.

Article 28

Duration and Termination of Agreement

1. This Agreement shall remain in force indefinitely. Either Contracting Party may denounce it for the end of a calendar year by giving three month notice in writing to the other Contracting Party.
2. If this Agreement is terminated, the rights acquired under this Agreement shall be maintained.
3. The rights in the process of being acquired related to periods previous to the date that the Agreement termination entered into force shall not be extinct due to such termination.

Article 29

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the month in which each Contracting Party shall have received from the other Contracting Party a written notification through the diplomatic channel that it has fulfilled all the requirements for the entry into force of this Agreement.

2. This Agreement may be supplemented at any time in writing by mutual consent of the Contracting Parties. Such changes shall enter into force after the procedures described in Paragraph 1 of this Article are performed.

Done in duplicate at BRASILIA , this FIRST day of FEBRUARY , 2016 , in Bulgarian, Portuguese and English languages, each text being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of Bulgaria

For the Federative Republic of Brazil